

Rozdział VII

PRAWO DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ

1. Zasady organizacji działalności gospodarczej w Polsce

Prawo gospodarcze jest dziedziną prawa, przy pomocy której uregulowana jest sytuacja prawna podmiotów prowadzących działalność gospodarczą. Przepisy prawa gospodarczego dotyczą zarówno osób fizycznych i osób prawnych prowadzących działalność gospodarczą. Na bazie prawa gospodarczego wyrosła nauka prawa handlowego, zwanego również prawem gospodarczym oraz prawo gospodarcze publiczne. Prawo gospodarcze publiczne zajmuje się działalnością gospodarczą od strony jej organizacji. W ramy tej dyscypliny naukowej wchodzi rozważanie o kompetencjach organów państwowych w sprawach gospodarczych, koncesjonowanie działalności gospodarczej, publiczno-prawna reglamentacja w zakresie podejmowania działalności gospodarczej na podstawie ustaw szczególnych, publicznoprawne ograniczenia i obowiązki podmiotów gospodarczych, postępowanie administracyjne w sprawach dotyczących prowadzenia działalności gospodarczej i miejsce państwa w dziedzinie publicznoprawnego ładu gospodarczego. Prawo handlowe zajmuje się ustrojem wewnętrznym spółek prawa handlowego. Spółkami handlowymi są: spółka jawna, spółka partnerska, spółka komandytowa, spółka komandytowo-akcyjna, spółka z ograniczoną odpowiedzialnością i spółka akcyjna.

Działalność gospodarczą może prowadzić osoba fizyczna i prawna oraz jednostki nieposiadające osobowości prawnej, ale działające tak jak osoby prawne, np. spółki osobowe. Przez osoby prawne w sferze prawa handlowego rozumie się przede wszystkim spółki prawa handlowego. Jednak działalność gospodarczą prowadzą również przedsiębiorstwa państwowe, komunalne, stowarzyszenia i fundacje w ramach przewidzianych statutem tychże jednostek organizacyjnych, spółdzielnie, instytucje finansowe. Działalność gospodarczą prowadzą również uczelnie wyższe wpisane do rejestru szkół wyższych prowadzonego przez MENiS.

Przez działalność gospodarczą rozumie się zarobkową działalność wytwórczą, handlową, budowlaną, usługową oraz poszukiwanie, rozpoznawanie i eksploatacja zasobów naturalnych, wykonywana w sposób zorganizowany i ciągły (art. 2.1 ustawy prawo działalności gospodarczej). Wyliczenie rodzajów działalności gospodarczej ma charakter gatunkowy, a zatem mogą istnieć różnego rodzaju specyfikacje poszczególnych typów działalności gospodarczej. Na przykład działalność handlowa obejmuje zarówno handel detaliczny jak i masowy, handel artykułów spożywczych jak i samolotów czy sprzętu wojskowego. W każdym przypadku zatem należy dokonać specyfikacji danego typu działalności gospodarczej.

Działalność gospodarcza musi być w jakiś sposób zorganizowana i prowadzona w sposób ciągły. Taka działalnością nie będzie jednorazowe pojęcie czynności handlowej, np. sprzedaż starego futra. Ustawodawca nie definiuje tego, co oznacza prowadzenie działalności w sposób zorganizowany i ciągły. Można jednak przyjąć, że jest to taka działalność, która prowadzona jest przez jakiś określony czas wykonywana jest zgodnie z przyjętymi zasadami prawnymi i organizacyjnymi charakterystycznymi dla danego rodzaju działalności gospodarczej.

Prowadzenie działalności gospodarczej zasadniczo nie wymaga posiadania przez podmiot prowadzący tę działalność szczególnych kwalifikacji zawodowych. Wynika to z zasady swobody działalności gospodarczej. Jednak w niektórych

przypadkach może ustawa lub umowa narzucać posiadanie określonych kwalifikacji zawodowych dla prowadzenia określonej działalności gospodarczej, np. prowadzenie kancelarii prawnej jest możliwe wówczas, gdy osoba prowadząca posiada uprawnienie radcy prawnego.

Polityka państwa zmierza do wspierania małej i średniej przedsiębiorczości. Państwo stwarza, z poszanowaniem zasad równości i konkurencji, korzystne warunki dla funkcjonowania i rozwoju małych i średnich przedsiębiorców, w szczególności poprzez: inicjowanie zmian stanu prawnego sprzyjających rozwojowi małych i średnich przedsiębiorców, w tym dotyczących dostępu do środków finansowych pochodzących z kredytów i pożyczek oraz poręczeń kredytowych, wspieranie instytucji umożliwiających finansowanie działalności gospodarczej na dogodnych warunkach, wyrównywanie warunków wykonywania działalności gospodarczej ze względu na obciążenia publicznoprawne, ułatwianie dostępu do informacji, szkoleń oraz doradztwa, wspieranie instytucji i organizacji lokalnych oraz regionalnych działających na rzecz małych i średnich przedsiębiorców, promowanie współpracy małych i średnich przedsiębiorców z innymi przedsiębiorcami polskimi i zagranicznymi, ze szczególnym uwzględnieniem przedsiębiorczości lokalnej.

Mały przedsiębiorca. Za małego przedsiębiorcę uważa się przedsiębiorcę, który w poprzednim roku obrotowym: zatrudniał średniorocznie mniej niż 50 pracowników oraz osiągnął przychód netto ze sprzedaży towarów, wyrobów i usług oraz operacji finansowych nie przekraczający równowartości w złotych 7 milionów EURO lub suma aktywów jego bilansu sporządzonego na koniec poprzedniego roku obrotowego nie przekroczyła równowartości w złotych 5 milionów EURO.

Nie uważa się jednak za małego, przedsiębiorcy, w którym przedsiębiorcy inni niż mali posiadają: więcej niż 25% wkładów, udziałów lub akcji, prawa do ponad 25% udziału w zysku, więcej niż 25% głosów w zgromadzeniu wspólników (akcjonariuszy).

Średni przedsiębiorca. Za średniego przedsiębiorcę uważa się przedsiębiorcę, nie będącego małym przedsiębiorcą, który w poprzednim roku obrotowym: zatrudniał średniorocznie mniej niż 250 pracowników oraz osiągnął przychód netto ze sprzedaży towarów, wyrobów i usług oraz operacji finansowych nie przekraczający równowartości w złotych 40 milionów EURO lub suma aktywów jego bilansu sporządzonego na koniec poprzedniego roku obrotowego nie przekroczyła równowartości w złotych 27 milionów EURO.

Nie uważa się jednak za średniego, przedsiębiorcy, w którym przedsiębiorcy inni niż mali i średni posiadają: więcej niż 25% wkładów, udziałów lub akcji, prawa do ponad 25% udziału w zysku, więcej niż 25% głosów w zgromadzeniu wspólników (akcjonariuszy).

Dla stwierdzenia, że przedsiębiorca spełnia powyższe przesłanki małego lub średniego przedsiębiorcy, zainteresowany składa odpowiednie dokumenty. Jeżeli z przyczyn od siebie niezależnych przedsiębiorca nie może przedstawić dokumentów świadczących, że nie zachodzą wskazane okoliczności w oświadczenie na piśmie zastępuje te dokumenty. W przypadku przedsiębiorcy działającego krócej niż rok, jego przewidywany roczny przychód netto ze sprzedaży towarów, wyrobów i usług oraz operacji finansowych, a także przewidywane średnioroczne zatrudnienie szacuje się na podstawie danych za ostatni okres, udokumentowany przez przedsiębiorcę.

Działalność gospodarcza opiera się na zasadzie swobody działania, oznacza to, że ingerencja państwa w sprawy gospodarcze może mieć tylko charakter subsydiarny. Inaczej było w gospodarce planowej, gdzie decydujące znacznie miały decyzje administracyjne i polityczne czynników politycznych w rozwoju gospodarczym.

2. Podstawy prawne działalności gospodarczej w Polsce

Źródłami prawa gospodarczego może być prawo stanowione, zwyczaj oraz prawo zwyczajowe. Główny zarys koncepcji prawa gospodarczego znajduje się w Konstytucji RP. W art. 20 postanowiono, że *Spoleczna gospodarka rynkowa oparta na wolności działalności gospodarczej, własności prywatnej oraz solidarności, dialogu i współpracy partnerów społecznych stanowi podstawę ustroju gospodarczego Rzeczypospolitej Polskiej*. Dodatkowo unormowania prawne znajdują się w rozdziale poświęconym wolności i prawom ekonomicznym w art. 64-76.

W ramach prawa stanowionego najważniejszym źródłem jest kodeks spółek handlowych z 15 września 2000r. (Dz.U. Nr 94, poz. 1037). Ten akt prawny zastąpił wcześniejszy kodeks handlowy obowiązujący od 1934r. Ponadto do źródeł prawa gospodarczego stanowionego zalicza się:

ustawa z dnia 19 listopada 1999r. prawo działalności gospodarczej (Dz.U. Nr 101, poz. 1178);

ustawa z dnia 20 sierpnia 1997r. o Krajowym Rejestrze Sądowym (Dz.U. Nr 17, poz. 209);

ustawa z dnia 13 października 1994r. o biegłych rewidentach i ich samorządzie (Dz.U. Nr 121, poz. 592);

ustawa z dnia 29 września 1994 o rachunkowości (Dz.U. Nr 121, poz. 591);

Prawo upadłościowe i układowe 1.10.2003;

Ustawa z dnia 14 lutego 1991r. prawo o notariacie (Dz.U. 22, poz. 91).

3. Swoboda działalności gospodarczej a zezwolenia i koncesje

Działalność gospodarcza w Polsce i UE oparta jest na zasadzie swobody działań gospodarczych. Swoboda ta może jednak być ograniczana na podstawie ustawy. Powodem ograniczenia działalności gospodarczej najczęściej są względy bezpieczeństwa publicznego i racja stanu danego państwa. Instrumentami ograniczającymi wolność gospodarczą są koncesje i zezwolenia.

3.1. Koncesjonowanie działalności gospodarczej

Obecnie tylko nieliczne dziedziny gospodarki wymagają koncesji. Uzyskania koncesji wymaga wykonywanie działalności gospodarczej w zakresie: poszukiwania lub rozpoznawania złóż kopalin, wydobywania kopalin ze złóż, bezziornikowego magazynowania substancji oraz składowania odpadów w górotworze, w tym w podziemnych wyrobiskach górniczych, wytwarzania i obrotu materiałami wybuchowymi, bronią i amunicją oraz wyrobami i technologią o przeznaczeniu wojskowym lub policyjnym, wytwarzania, przetwarzania, magazynowania, przesyłania, dystrybucji i obrotu paliwami i energią, ochrony osób i mienia, transportu lotniczego oraz wykonywania innych usług lotniczych, budowy i eksploatacji albo wyłącznie eksploatacji autostrad płatnych oraz dróg ekspresowych, do których stosuje się przepisy o autostradach płatnych, zarządzania liniami kolejowymi oraz wykonywania przewozów kolejowych, rozpowszechniania programów radiowych i telewizyjnych.

Wprowadzenie innych koncesji w dziedzinach działalności gospodarczej, mających szczególne znaczenie ze względu na bezpieczeństwo państwa lub obywateli albo inny ważny interes publiczny jest dopuszczalne tylko w przypadku,

gdy działalność ta nie może być wykonywana jako wolna. Zakres i warunki wykonywania działalności gospodarczej podlegającej koncesjonowaniu określają przepisy odrębnych ustaw.

Udzielenie, zmiana, cofnięcie koncesji stanowi prerogatywę ministra właściwego ze względu na przedmiot działalności gospodarczej podlegającej koncesjonowaniu. Powyższa decyzja wydawana jest w drodze decyzji administracyjnej. Koncepcja udzielana jest na czas określony, nie krótszy niż 2 lata i nie dłuższy niż 50 lat. Decyzja o udzieleniu, zmianie, cofnięciu koncesji musi być niekiedy uzgadniana z innymi ministerstwami, tak jak to jest w przypadku produkcji i obrotu bronią lub materiałami wybuchowymi. W tym przypadku opinię musi wydać minister MON-u.

Szczególne warunki działalności objętej koncesją mogą zostać określone przez organ koncesyjny. Jednak w tym przypadku organ koncesyjny jest obowiązany przekazać każdemu zainteresowanemu przedsiębiorcy szczegółową informację o tych szczególnych warunkach, niezwłocznie po wszczęciu postępowania w sprawie udzielenia koncesji.

Wniosek o udzielenie koncesji. Wniosek o udzielenie koncesji powinien zawierać: oznaczenie przedsiębiorcy, jego siedzibę i adres, numer w rejestrze przedsiębiorców, określenie rodzaju i zakresu wykonywania działalności gospodarczej, na którą ma być udzielona koncesja, informacje określone w przepisach odrębnych ustaw. Ponadto organ koncesyjny może w każdym przypadku wymagać od podmiotów ubiegających się o koncesję przedstawienia dodatkowych dokumentów oraz wykazania możliwości spełnienia warunków technicznych i organizacyjnych zapewniających prawidłowe wykonywanie działalności objętej koncesją, wskazujące na posiadanie możliwości jej finansowania.

Wezwanie przez organ koncesyjny. Przed podjęciem decyzji w sprawie wydania koncesji organ koncesyjny może: wezwać wnioskodawcę do uzupełnienia, w wyznaczonym terminie, brakującej dokumentacji poświadczającej, że spełnia on warunki określone przepisami prawa, wymagane do wykonywania określonej działalności gospodarczej, dokonać kontrolnego sprawdzenia faktów podanych we wniosku o udzielenie koncesji w celu stwierdzenia, czy przedsiębiorca spełnia warunki wykonywania działalności gospodarczej objętej koncesją.

Ogłoszenie o ograniczonej liczbie koncesji. W przypadku gdy organ koncesyjny przewiduje udzielenie ograniczonej liczby koncesji, o możliwości uzyskania koncesji ogłasza w Monitorze Sądowym i Gospodarczym oraz w dzienniku o zasięgu ogólnokrajowym. Ogłoszenie to powinno zawierać: określenie przedmiotu i zakresu działalności gospodarczej, na którą ma być wydana koncesja, szczególne warunki wykonywania działalności gospodarczej, na którą ma być wydana koncesja, o ile organ koncesyjny przewiduje określenie w koncesji szczególnych warunków wykonywania działalności gospodarczej, termin składania wniosków o udzielenie koncesji, wymagane dokumenty i informacje dodatkowe. W przypadku, gdy zgłosiło się kilku przedsiębiorców, organ koncesyjny przeprowadza postępowanie w postaci rozprawy administracyjnej.

Odmowa lub ograniczenie zakresu koncesji. Organ koncesyjny może odmówić udzielenia koncesji lub ograniczyć jej zakres w stosunku do wniosku o udzielenie koncesji: gdy przedsiębiorca nie spełnia warunków wykonywania działalności gospodarczej objętej koncesją określonych w ustawie lub szczególnych warunków podanych do wiadomości przedsiębiorcom, ze względu na zagrożenie obronności lub bezpieczeństwa Państwa, ze względu na inny ważny interes publiczny, jeżeli w wyniku przeprowadzonej rozprawy administracyjnej udzielono koncesji innemu przedsiębiorcy lub przedsiębiorcom.

Kontrola działalności gospodarczej. Organ koncesyjny jest uprawniony do kontroli działalności gospodarczej w zakresie: zgodności wykonywanej działalności z udzieloną koncesją, przestrzegania warunków wykonywania działalności gospodarczej, obronności lub bezpieczeństwa państwa, ochrony bezpieczeństwa lub dóbr osobistych obywateli lub innego ważnego interesu publicznego. Czynności kontrolne przeprowadza się na podstawie upoważnienia wydanego przez organ koncesyjny. Osoby upoważnione przez organ koncesyjny do dokonywania kontroli są uprawnione w szczególności do: wstępu na teren nieruchomości, obiektu, lokalu lub ich części, gdzie jest wykonywana działalność gospodarcza objęta koncesją, w dniach i w godzinach, w których jest wykonywana lub powinna być wykonywana ta działalność, żądania ustnych lub pisemnych wyjaśnień, okazania dokumentów lub innych nośników informacji oraz udostępnienia danych mających związek z przedmiotem kontroli. Czynności kontrolnych dokonuje się w obecności kontrolowanego, osoby zastępującej kontrolowanego lub przez niego zatrudnionej, a w razie nieobecności tych osób – w obecności przywołanego świadka. Organ koncesyjny może wezwać przedsiębiorcę do usunięcia stwierdzonych uchybień w wyznaczonym terminie.

Cofnięcie koncesji. Organ koncesyjny cofa koncesję w przypadku, gdy: wydano prawomocne orzeczenie zakazujące przedsiębiorcy wykonywania działalności gospodarczej objętej koncesją, przedsiębiorca nie podjął działalności objętej koncesją mimo wezwania organu koncesyjnego lub zaprzestał wykonywania działalności gospodarczej objętej koncesją. Organ koncesyjny cofa koncesję lub zmienia jej zakres w przypadku, gdy przedsiębiorca: w wyznaczonym terminie nie usunął stanu faktycznego lub prawnego niezgodnego z warunkami określonymi w koncesji lub z przepisami regulującymi działalność gospodarczą objętą koncesją, rażąco narusza warunki określone w koncesji lub inne warunki wykonywania koncesjonowanej działalności gospodarczej, określone przepisami prawa. Organ koncesyjny może cofnąć koncesję lub zmienić jej zakres ze względu na zagrożenie obronności i bezpieczeństwa państwa lub innego ważnego interesu publicznego.

Promesa koncesji. Przedsiębiorca, który zamierza podjąć działalność gospodarczą w dziedzinie podlegającej koncesjonowaniu, może ubiegać się o przyrzeczenie wydania koncesji, zwane dalej „promesą”. W promesie można uzależnić udzielenie koncesji od spełnienia warunków wykonywania działalności gospodarczej objętej koncesją. W promesie ustala się okres jej ważności, z tym że nie może on być krótszy niż 6 miesięcy. W okresie ważności promesy nie można odmówić udzielenia koncesji na wykonywanie działalności gospodarczej określonej w promesie, chyba że: uległy zmianie dane zawarte we wniosku o udzielenie promesy albo wnioskodawca nie spełnił wszystkich warunków podanych w promesie.

Wniosek o ponowne udzielenie koncesji. Przedsiębiorca, któremu cofnięto koncesję może wystąpić z wnioskiem o ponowne udzielenie koncesji w takim samym zakresie nie wcześniej niż po upływie 3 lat od dnia wydania decyzji o cofnięciu.

Oplata skarbowa. Za udzielenie koncesji lub jej zmianę oraz za udzielenie promesy pobiera się opłatę skarbową, chyba że przepisy odrębnych ustaw stanowią inaczej. wysokość opłaty skarbowej za udzielenie lub zmianę koncesji oraz za udzielenie promesy określają przepisy o opłacie skarbowej.

3.2. Zezwolenia na wykonywanie działalności gospodarczej

Niektóre typy działalności gospodarczej wymagają uzyskania zezwolenia, jak np. sprzedaż alkoholu. Dziedziny działalności gospodarczej wymagające zezwolenia są określone odrębnymi ustawami. Organy zezwalające oraz wszelkie warunki wykonywania działalności objętej zezwoleniami, a także tryb wydawania, odmowy wydania i cofania zezwoleń określają przepisy odrębnych ustaw

Wydanie zezwolenia. Organ zezwalający wydaje zezwolenie po stwierdzeniu, że spełnione zostały wymagane prawem warunki wykonywania działalności gospodarczej w dziedzinie objętej obowiązkiem uzyskania zezwolenia. Przed podjęciem decyzji w sprawie wydania zezwolenia organ zezwalający: wzywa wnioskodawcę do uzupełnienia, w wyznaczonym terminie, brakującej dokumentacji poświadczającej, że spełnia on warunki określone przepisami prawa, wymagane do wykonywania określonej działalności gospodarczej, może dokonać kontrolnego sprawdzenia faktów podanych we wniosku o udzielenie zezwolenia w celu stwierdzenia, czy przedsiębiorca spełnia warunki wykonywania działalności gospodarczej objętej zezwoleniem. W przypadku gdy wydanie zezwolenia na wykonywanie działalności gospodarczej przystankiem wnioskodawcom spełniającym warunki nie jest możliwe – zgodnie z obowiązującymi przepisami regulującymi wykonywanie danego rodzaju działalności gospodarczej – organ zezwalający przeprowadza rozprawę administracyjną. Forma zezwolenia. Wydawanie, odmowa wydania i cofnięcie zezwolenia następuje w drodze decyzji administracyjnej. Promesa. Przedsiębiorca może ubiegać się o wydanie promesy zezwolenia.

Obowiązywanie zezwolenia. Zezwolenie wydaje się na czas nieoznaczony. Zezwolenie może być wydane również na czas oznaczony na wniosek przedsiębiorcy. Cofnięcie zezwolenia. Organ zezwalający cofa zezwolenie w przypadku, gdy: wydano prawomocne orzeczenie zakazujące przedsiębiorcy wykonywania działalności gospodarczej objętej zezwoleniem, przedsiębiorca przestał spełniać warunki określone przepisami prawa, wymagane do prowadzenia działalności gospodarczej określonej w zezwoleniu, przedsiębiorca nie usunął, w wyznaczonym przez organ wydający zezwolenie terminie, stanu faktycznego lub prawnego niezgodnego z przepisami prawa regulującymi działalność gospodarczą objętą zezwoleniem. Ponadto organ zezwalający może cofnąć zezwolenie w przypadku, gdy: przepisy odrębne tak stanowią, przedsiębiorca nie podjął, mimo wezwania organu zezwalającego, lub zaprzestał wykonywania działalności gospodarczej, na którą uzyskał zezwolenie. Przedsiębiorca, któremu cofnięto zezwolenie, może ponownie wystąpić z wnioskiem o wydanie zezwolenia w takim samym zakresie nie wcześniej niż po upływie 3 lat od dnia wydania decyzji o cofnięciu zezwolenia. Opłata. Za wydanie zezwolenia oraz za wydanie promesy zezwolenia pobiera się opłatę skarbową, chyba że przepisy odrębnych ustaw stanowią inaczej. Wysokość opłaty skarbowej za wydanie zezwolenia oraz za wydanie promesy zezwolenia określają przepisy o opłacie skarbowej.

4. Krajowy Rejestr Sądowy

Działanie Krajowego Rejestru Sądowego opiera się o ustawę z 20 sierpnia 1997 r. Rejestr składa się z: rejestru przedsiębiorców, rejestru stowarzyszeń, innych organizacji społecznych i zawodowych, fundacji oraz publicznych zakładów opieki zdrowotnej, rejestru dłużników niewypłacalnych. Rejestr prowadzi w systemie informatycznym sądy rejonowe (sądy gospodarcze), obejmujące swoją właściwością obszar województwa lub jego część, zwane dalej "sądami rejestrowymi". Gminy, jako

zadania zlecone, wykonują czynności związane z prowadzeniem Rejestru, polegające na zapewnieniu zainteresowanym: wglądu do Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD), urzędowych formularzy wniosków wymaganych ustawą umożliwiających rejestrację spółek jawnych, dostępu do informacji o wysokości opłat, sposobie ich uiszczania oraz o właściwości miejscowej sądów rejestrowych.

Rejestr obejmują podmioty, na które przepisy ustaw nakładają obowiązek uzyskania wpisu do tego Rejestru. Minister Sprawiedliwości utworzy Centralną Informację Krajowego Rejestru Sądowego, zwaną dalej "Centralną Informacją", z oddziałami przy sądach rejestrowych. Zadaniem Centralnej Informacji jest: utworzenie i eksploatacja połączeń Rejestru w systemie informatycznym, prowadzenie zbioru informacji Rejestru, udzielanie informacji z Rejestru, przekazywanie z urzędu organom samorządu gminnego, właściwym według miejsca zamieszkania (siedziby) przedsiębiorcy, danych z Rejestru o wpisaniu przedsiębiorcy i jego wykreśleniu wraz z adresem i przedmiotem jego działalności, w terminie 7 dni od dnia wprowadzenia tych danych do Rejestru.

Centralna Informacja wydaje odpisy, wyciągi i zaświadczenia z Rejestru, które mają moc dokumentów wydawanych przez sąd. Centralna Informacja pobiera opłaty za udzielanie informacji oraz wydawanie odpisów, wyciągów lub zaświadczeń z Rejestru. Informacji bezpłatnych udziela tylko od Skarbu Państwa oraz instytucji państwowych, których zadanie nie polega na prowadzeniu działalności gospodarczej. Minister Sprawiedliwości określa: w drodze rozporządzenia ustrój i organizację Centralnej Informacji oraz szczegółowe zasady udzielania informacji z Rejestru, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw finansów publicznych, w drodze rozporządzenia, wysokość opłat za udzielanie informacji oraz wydawanie odpisów, wyciągów i zaświadczeń z Rejestru, w drodze zarządzenia, sposób i tryb przekazywania przez sądy rejestrowe danych rejestrowych do Centralnej Informacji.

Do postępowania przed sądami rejestrowymi stosuje się przepisy Kodeksu postępowania cywilnego o postępowaniu nieprocesowym, chyba że ustawa stanowi inaczej.

Rejestr jest jawny. Każdy ma prawo dostępu do danych zawartych w Rejestrze za pośrednictwem Centralnej Informacji. Każdy ma prawo otrzymać poświadczony odpisy, wyciągi i zaświadczenia o danych zawartych w Rejestrze.

Dla podmiotu wpisanego do Rejestru prowadzi się odrębne akta rejestrowe obejmujące w szczególności dokumenty stanowiące podstawę wpisu. Jeżeli przepis szczególnie nakazuje zgłoszenie określonych danych sądowi rejestrowemu lub wpisanie ich do Rejestru, a dane te nie podlegają według przepisów ustawy wpisowi do określonego działu Rejestru, dokumenty zawierające te dane składa się do akt rejestrowych. Jeżeli podmiot wpisany do Rejestru działa na podstawie umowy lub statutu, do wniosku o jego wpisanie dołącza się umowę lub statut. Do wniosku o wpis, dotyczącego zmiany umowy spółki lub statutu spółki albo zmiany innych wpisanych podmiotów działających na podstawie umowy lub statutu, dołącza się także tekst jednolity umowy lub statutu, z uwzględnieniem wprowadzonych zmian. Do tekstu jednolitego nie stosuje się przepisów o formie czynności prawnych. Każdy ma prawo przeglądania akt rejestrowych podmiotów wpisanych do rejestru przedsiębiorców.

W aktach rejestrowych prowadzi się zbiór wzorów podpisów osób upoważnionych do reprezentowania podmiotu wpisanego do Rejestru. Każdy ma prawo zapoznać się z wzorami podpisów. Dane zawarte w Rejestrze nie mogą być z niego usunięte, chyba że ustawa stanowi inaczej. Jeżeli okaże się, że w Rejestrze znajduje się wpis zawierający oczywiste błędy lub niezgodności z treścią postanowienia sądu, sąd z urzędu sprostuje wpis. Jeżeli w Rejestrze są zamieszczone dane niedopuszczalne ze względu na obowiązujące przepisy prawa,

sąd rejestrowy, po wysłuchaniu zainteresowanych osób na posiedzeniu lub po wezwaniu do złożenia oświadczenia pisemnego, wykreśla je z urzędu. Wpisy do Rejestru podlegają obowiązkowi ogłoszenia w Monitorze Sądowym i Gospodarczym, chyba że ustawa stanowi inaczej. Podmiot obowiązany do złożenia wniosku o wpis do Rejestru nie może powoływać się wobec osób trzecich działających w dobrej wierze na dane, które nie zostały wpisane do Rejestru lub uległy wykreśleniu z Rejestru.

Od dnia ogłoszenia w Monitorze Sądowym i Gospodarczym nikt nie może zastrzekać się nieznajomością ogłoszonych wpisów. Jednak w odniesieniu do czynności dokonanych przed upływem szesnastego dnia od dnia ogłoszenia podmiot wpisany do Rejestru nie może powoływać się na wpis wobec osoby trzeciej, jeżeli ta udowodni, że nie mogła wiedzieć o treści wpisu. W przypadku rozbieżności między wpisem do Rejestru a ogłoszeniem w Monitorze Sądowym i Gospodarczym obowiązuje wpis w Rejestrze. Jednak osoba trzecia może powoływać się na treść ogłoszenia, chyba że podmiot wpisany do Rejestru udowodni, że osoba trzecia wiedziała o treści wpisu. Osoba trzecia może się powoływać na dokumenty i dane, w odniesieniu do których nie dopełniono jeszcze obowiązku ogłoszenia, jeżeli niezamieszczenie ogłoszenia nie pozbawia jej skutków prawnych. Jeżeli wpis do Rejestru nie podlega obowiązkowi ogłoszenia w Monitorze Sądowym i Gospodarczym, to nikt nie może zastrzekać się nieznajomością treści wpisu w Rejestrze, chyba że mimo zachowania należytej staranności nie mógł wiedzieć o wpisie. Domniemywa się, że dane wpisane do Rejestru są prawdziwe. Jeżeli dane wpisano do Rejestru niezgodnie ze zgłoszeniem podmiotu lub bez tego zgłoszenia, podmiot ten nie może zastrzekać się wobec osoby trzeciej działającej w dobrej wierze zarzutem, że dane te nie są prawdziwe, jeżeli zaniedbał wystąpić niezwłocznie z wnioskiem o sprostowanie, uzupełnienie lub wykreślenie wpisu. Podmiot wpisany do Rejestru ponosi odpowiedzialność za szkodę wyrządzoną zgłoszeniem do Rejestru nieprawdziwych danych, jeżeli podlegał obowiązkowi wpisu na jego wniosek, a także niezgłoszeniem danych podlegających obowiązkowi wpisu do Rejestru w ustawowym terminie, chyba że szkoda nastąpiła wskutek siły wyższej albo wyłącznie z winy poszkodowanego lub osoby trzeciej, za którą nie ponosi odpowiedzialności.

Wpis do Rejestru jest dokonywany na wniosek, chyba że przepis szczególny przewiduje wpis z urzędu. Wniosek o wpis do Rejestru składa się na urzędowym formularzu. Składając wniosek, wnioskodawca bez wezwania uiszcza opłatę sądową, a jeżeli wpis podlega ogłoszeniu - również opłatę za ogłoszenie w Monitorze Sądowym i Gospodarczym. Wnioski można także składać na niebarwnych formularzach stanowiących wydruki komputerowe lub będących kserokopiami formularzy urzędowych. Wniosek złożony z naruszeniem przepisu prawa lub nieprawidłowo wypełniony podlega zwróceniu, bez wzywania do uzupełnienia braków.

W razie zwrócenia wniosku przy pierwszym wpisie do Rejestru, może on być ponownie złożony w terminie 7 dni od daty doręczenia zarządzenia o zwrocie. Jeżeli wniosek nie jest dotknięty brakami, wywołuje skutek od daty pierwotnego wniesienia. Skutek taki nie następuje w razie kolejnego zwrotu wniosku. Urzędowe formularze są udostępniane w siedzibach sądów oraz poza nimi.

Do wniosku o wpis podmiotu podlegającego obowiązkowi wpisu do Rejestru dołącza się uwierzytelnione notarialnie albo złożone przed sędzią lub upoważnionym pracownikiem sądu wzory podpisów osób upoważnionych do reprezentowania tego podmiotu lub prokurenta. Złożenie wniosku w przedmiocie wpisu numeru identyfikacyjnego "REGON", nadanego w rejestrze podmiotów gospodarki narodowej na podstawie przepisów o statystyce publicznej, stanowiącego uzupełnienie

pierwszego wpisu nowego podmiotu do Rejestru, nie podlega opłacie sądowej. Wpis dokonany w wyniku rozpoznania takiego wniosku nie podlega ogłoszeniu w Monitorze Sądowym i Gospodarczym.

Wpis do Rejestru polega na wprowadzeniu do systemu informatycznego danych zawartych w postanowieniu sądu rejestrowego niezwłocznie po jego wydaniu. Wpis jest dokonany z chwilą zamieszczenia danych w Rejestrze. Wpisem w Rejestrze jest również wykreślenie.

Wniosek o wpis sąd rejestrowy rozpoznaje nie później niż w terminie 14 dni od daty jego złożenia. Jeżeli rozpoznanie wniosku wymaga wezwania do usunięcia przeszkody do dokonania wpisu wniosek powinien być rozpoznany w ciągu 7 dni od usunięcia przeszkody przez wnioskodawcę, co nie uchybia terminom określonym w przepisach szczególnych. Jeżeli rozpoznanie wniosku wymaga wysłuchania uczestników postępowania albo przeprowadzenia rozprawy, należy rozpoznać go nie później niż w ciągu miesiąca.

Organy administracji rządowej i samorządowej, sądy, banki, komornicy i notariusze są obowiązani niezwłocznie informować sąd rejestrowy o zdarzeniach, które podlegają obowiązkowi wpisu do Rejestru z urzędu.

Wniosek o wpis do Rejestru powinien być złożony nie później niż w terminie 7 dni od dnia zdarzenia uzasadniającego dokonanie wpisu, chyba że przepis szczególny stanowi inaczej. Sąd rejestrowy bada, czy dołączone do wniosku dokumenty są zgodne pod względem formy i treści z przepisami prawa. W razie stwierdzenia, że wniosek o wpis do Rejestru lub dokumenty, których złożenie jest obowiązkowe, nie zostały złożone pomimo upływu terminu, sąd rejestrowy wyzwa obowiązanych do ich złożenia, wyznaczając dodatkowy 7-dniowy termin, pod rygorem zastosowania grzywny przewidzianej w przepisach Kodeksu postępowania cywilnego o egzekucji świadczeń niepieniężnych. W razie niewykonania obowiązków w tym terminie, sąd rejestrowy nakłada grzywnę na obowiązanych. W szczególności uzasadnionych przypadkach sąd rejestrowy może dokonać z urzędu wpisu danych odpowiadających rzeczywistości stanowi rzeczy, o ile dokumenty stanowiące podstawę wpisu znajdują się w aktach rejestrowych, a dane te są istotne. Jeżeli pomimo stosowania grzywny, o której mowa w art. 24, osobowa spółka handlowa wpisana do Rejestru nie wykonuje obowiązków określonych w art. 24 ust. 1, sąd rejestrowy z urzędu może, z ważnych powodów, orzec o rozwiązaniu spółki oraz ustanowić likwidatora. Jeżeli pomimo stosowania grzywnien osoba prawna wpisana do rejestru przedsiębiorców nie wykonuje obowiązków, o których mowa w art. 24 ust. 1, sąd rejestrowy może ustanowić dla niej kuratora na okres nieprzekraczający roku. Sąd rejestrowy może przedłużyć ustanowienie kuratora na okres nieprzekraczający 6 miesięcy, jeżeli czynności kuratora nie mogły zostać zakończone przed upływem okresu, na który został ustanowiony. Kuratorem może być tylko osoba fizyczna, która nie była karana za popełnione umyślnie przestępstwo przeciwko mieniu, obrotowi gospodarczemu oraz obrotowi pieniędzmi i papierami wartościowymi. Postanowienie sądu rejestrowego o ustanowieniu kuratora jest skuteczne z chwilą jego wydania. Kurator ustanowiony jest obowiązany do niezwłocznego przeprowadzenia czynności wymaganych do wyboru lub powołania władz osoby prawnej. Kurator może podjąć czynności zmierzające do likwidacji osoby prawnej, jeżeli nie dojdzie do wyboru lub powołania jej władz w terminie trzech miesięcy od dnia ustanowienia kuratora albo wybrane lub powołane władze nie wykonują obowiązków. Kurator może wystąpić do sądu rejestrowego o rozwiązanie osoby prawnej oraz ustanowienie likwidatora z powodu braku jej władz lub z innej ważnej przyczyny, jeśli czynności, o których mowa w ust. 1, nie doprowadzą do rozwiązania osoby prawnej i wszczęcia likwidacji. Jeżeli kurator przy wykonywaniu swych czynności stwierdzi, że istnieją przesłanki zgłoszenia wniosku o ogłoszenie upadłości osoby prawnej, dla której

został ustanowiony, może zgłosić taki wniosek właściwemu sądowi. Sąd rejestrowy z urzędu odwołuje kuratora, jeżeli nienależycie wykonuje on swoje obowiązki. Kurator ma prawo do wynagrodzenia za swoją działalność oraz do zwrotu uzasadnionych wydatków, które poniósł w związku ze swoimi czynnościami. Koszty działalności kuratora obciążają solidarnie osobę prawną, dla której został ustanowiony, oraz członków jej organu pełniącego funkcję zarządu.

Podmioty wpisane do Rejestru są zobowiązane umieszczać w oświadczeniach pisemnych, skierowanych, w zakresie ich działalności, do oznaczonych osób, następujące dane: firmę lub nazwę, oznaczenie formy prawnej prowadzonej działalności, siedzibę i adres, numer w Rejestrze.

Illekoć do Rejestru wpisuje się: osobę fizyczną - zamieszcza się nazwisko i imiona oraz identyfikator nadany w systemie ewidencji ludności, zwany dalej "numerem PESEL". W przypadku innych podmiotów zamieszcza się nazwę lub firmę oraz numer identyfikacyjny nadany w rejestrze podmiotów gospodarki narodowej, na podstawie przepisów o statystyce publicznej, zwany dalej "numerem REGON", a jeżeli podmiot jest zarejestrowany w Rejestrze - także jego numer w Rejestrze.

5. Rejestr przedsiębiorców

Rejestr przedsiębiorców dotyczy: spółek jawnych, spółek partnerskich, spółek komandytowych, spółek komandytowo-akcyjnych, spółek z ograniczoną odpowiedzialnością, spółek akcyjnych, spółdzielni, przedsiębiorstw państwowych, jednostek badawczo-rozwojowych, przedsiębiorców określonych w przepisach o zasadach prowadzenia na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej działalności gospodarczej w zakresie drobnej wytwórczości przez zagraniczne osoby prawne i fizyczne, zwane dalej "przedsiębiorstwami zagranicznymi", towarzystw ubezpieczeń wzajemnych, innych osób prawnych, jeżeli wykonują działalność gospodarczą i podlegają obowiązkowi wpisu do rejestru, oddziałów przedsiębiorców zagranicznych działających na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, głównych oddziałów zagranicznych zakładów ubezpieczeń.

Dane dotyczące poszczególnych przedsiębiorców wpisanych do rejestru przedsiębiorców umieszcza się pod numerem przeznaczonym dla danego podmiotu w sześciu działach tego rejestru.

W dziale 1 rejestru przedsiębiorców zamieszcza się następujące dane dotyczące każdego podmiotu: nazwę lub firmę pod którą działa, oznaczenie jego formy prawnej, jego siedzibę i adres, jeżeli podmiot wpisany do rejestru przedsiębiorców posiada oddziały - także ich siedziby i adresy, oznaczenie jego poprzedniego numeru rejestru sądowego lub numeru w ewidencji działalności gospodarczej, jeżeli podmiot wpisany do rejestru przedsiębiorców utworzony został w wyniku przekształcenia lub podziału innego podmiotu albo połączenia innych podmiotów, zamieszcza się w tym rejestrze wzmiankę o sposobie powstania podmiotu, a także oznaczenia poprzednich numerów rejestru. Jeżeli podmiot wpisany do rejestru przedsiębiorców utworzony został w wyniku koncentracji innych podmiotów, zamieszcza się w tym rejestrze także oznaczenie poprzednich numerów tego rejestru oraz numer i datę decyzji Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów o zgodzie na dokonanie koncentracji, wydanej zgodnie z przepisami o ochronie konkurencji i konsumentów, wzmiankę o wykonywaniu działalności gospodarczej z innymi podmiotami na podstawie umowy spółki cywilnej. W przypadku osoby fizycznej - informacje o pozostawaniu w związku małżeńskim, zawarciu małżeńskiej umowy majątkowej, ustaniu wspólności majątkowej między małżonkami, zaznaczenie ograniczenia jej zdolności do czynności prawnych, o ile

takie istnieje. W przypadku podmiotu niebędącego osobą fizyczną - informacje o statucie lub umowie, wzmiankę o ich zmianie, okres, na który podmiot został utworzony, oraz jego numer REGON.

W przypadku spółki jawnej: oznaczenie wspólników spółki jawnej, informacje o jej wspólnikach. W przypadku spółki partnerskiej: oznaczenie partnerów, informacje o partnerach, w przypadku partnerów ponoszących odpowiedzialność zgodnie z art. 95 § 2 ustawy z dnia 15 września 2000 r. - Kodeks spółek handlowych (Dz. U. Nr 94, poz. 1037) - zaznaczenie tej okoliczności. W przypadku spółki komandytowej: oznaczenie wspólników spółki komandytowej, informacje o jej wspólnikach, określenie, który ze wspólników jest komplementariuszem, a który komandytariuszem, wysokość sumy komandytowej, przedmiot wkładu każdego komandytariusza, z zaznaczeniem, w jakiej części został wniesiony, oraz zwroty wkładów choćby częściowe. W przypadku spółki komandytowo-akcyjnej: oznaczenie komplementariuszy spółki komandytowo-akcyjnej, informacje o jej komplementariuszach, wysokość kapitału zakładowego, liczbę i wartość nominalną akcji, ilość akcji uprzywilejowanych i rodzaj uprzywilejowania, wzmiankę, jaka część kapitału zakładowego została opłacona, jeżeli przy zawarciu spółki akcjonariusze wnoszą wkłady niepieniężne - zaznaczenie tej okoliczności, z podaniem wartości nominalnej objętych w zamian za nie akcji. W przypadku spółki z ograniczoną odpowiedzialnością: wysokość kapitału zakładowego, a jeżeli wspólnicy wnoszą wkłady niepieniężne - zaznaczenie tej okoliczności, z podaniem wartości objętych w zamian za nie udziałów, określenie, czy wspólnik może mieć jeden czy większą liczbę udziałów, zgodnie z art. 35, oznaczenie wspólników posiadających samodzielnie lub łącznie z innymi co najmniej 10% kapitału zakładowego oraz ilość posiadanych przez tych wspólników udziałów i łączną ich wysokość, jeżeli spółka ma tylko jednego wspólnika - wzmiankę, że jest on jedynym wspólnikiem spółki, jeżeli umowa wskazuje pismo przeznaczone do ogłoszeń spółki - oznaczenie tego pisma. W przypadku spółki akcyjnej: wysokość kapitału zakładowego, liczbę i wartość nominalną akcji, (od 1 stycznia 2005 nowe brzmienie o treści: wysokość kapitału zakładowego, liczbę i wartość nominalną akcji, a jeżeli akcjonariusze wnoszą wkłady niepieniężne - zaznaczenie tej okoliczności, z podaniem wartości nominalnej objętych w zamian za nie akcji,) wysokość kapitału docelowego, jeżeli statut przewiduje, ilość akcji uprzywilejowanych i rodzaj uprzywilejowania, wzmiankę, jaka część kapitału zakładowego została opłacona, jeżeli akcjonariusze wnoszą wkłady niepieniężne - zaznaczenie tej okoliczności, z podaniem wartości nominalnej objętych w zamian za nie akcji,, (od 1 stycznia 2005 nowe brzmienie o treści: wartość nominalną warunkowego podwyższenia kapitału zakładowego,) jeżeli statut wskazuje pismo przeznaczone do ogłoszeń spółki - oznaczenie tego pisma, jeżeli statut przewiduje przyznanie uprawnień osobistych określonym akcjonariuszom lub tytuły uczestnictwa w dochodach lub majątku spółki niewynikających z akcji - zaznaczenie tych okoliczności, w przypadku gdy spółka ma tylko jednego akcjonariusza - jego oznaczenie zgodnie z art. 35, a także wzmiankę, iż jest on jedynym akcjonariuszem spółki, wzmiankę o uchwale o emisji obligacji zamiennych i akcji wydawanych za te obligacje; wzmiankę o prawie obligatariuszy do udziału w zysku. W przypadku przedsiębiorstwa państwowego - organ założycielski, w przypadku jednostki badawczo-rozwojowej - podmiot tworzący jednostkę. W przypadku przedsiębiorstwa zagranicznego: nazwisko i imiona osoby fizycznej lub określenie osoby prawnej, która uzyskała zezwolenie na prowadzenie tego przedsiębiorstwa na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, wraz z miejscem zamieszkania (siedzibą) i adresem tej osoby, oznaczenie organu, który wydał zezwolenie na prowadzenie tego przedsiębiorstwa na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, oraz numer i datę tego zezwolenia. W przypadku towarzystwa ubezpieczeń wzajemnych - oznaczenie

terytorialnego zasięgu działalności towarzystwa, oznaczenie działu ubezpieczeń objętego działalnością towarzystwa, wysokość kapitału zakładowego i zapasowego, wzmiankę dotyczącą uznania towarzystwa za małe towarzystwo ubezpieczeń wzajemnych, wzmiankę o częściowym ograniczeniu lub cofnięciu zezwolenia na prowadzenie towarzystwa. W przypadku oddziałów przedsiębiorców zagranicznych działających na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej: oznaczenie przedsiębiorcy zagranicznego wraz z określeniem jego formy organizacyjno-prawnej, siedzibę i adres przedsiębiorcy zagranicznego, jeżeli przedsiębiorca zagraniczny istnieje lub wykonuje działalność na podstawie wpisu do rejestru - rejestr, w którym wpisany jest zagraniczny przedsiębiorca, wraz z numerem wpisu do rejestru oraz określeniem organu prowadzącego rejestr i przechowującego akta, jeżeli przedsiębiorca zagraniczny nie podlega prawu jednego z państw członkowskich Unii Europejskiej - określenie prawa państwa właściwego dla przedsiębiorcy,

W dziale 2 rejestru przedsiębiorców zamieszcza się następujące dane: oznaczenie organu uprawnionego do reprezentowania podmiotu oraz osób wchodzących w jego skład, ze wskazaniem sposobu reprezentacji, a w przypadku gdy w spółkach osobowych nie ma takiego organu - wskazanie wspólników uprawnionych do reprezentowania spółki, a także sposobu reprezentacji; w przypadku oddziałów przedsiębiorców zagranicznych oraz głównych oddziałów zagranicznych zakładów ubezpieczeń dane te podlegają ujawnieniu co do przedsiębiorców zagranicznych i zagranicznych zakładów ubezpieczeń, odpowiednio z uwzględnieniem odmienności struktury ich organów, oznaczenie organów nadzoru wraz z ich składem osobowym; w przypadku oddziałów przedsiębiorców zagranicznych oraz głównych oddziałów zagranicznych zakładów ubezpieczeń dane te podlegają ujawnieniu co do przedsiębiorców zagranicznych i zagranicznych zakładów ubezpieczeń, odpowiednio z uwzględnieniem odmienności struktury ich organów, dotyczące prokurentów oraz zakresu prokury, oznaczenie osoby upoważnionej przez przedsiębiorcę zagranicznego do reprezentowania go w oddziale; dyrektora i zastępców dyrektora głównego oddziału zagranicznego zakładu ubezpieczeń oraz osoby upoważnionej do reprezentacji zagranicznego zakładu ubezpieczeń w zakresie działalności głównego oddziału; oznaczenie pełnomocnika uprawnionego do działania w imieniu przedsiębiorcy zagranicznego w zakresie przedsiębiorstwa zagranicznego wraz z zakresem jego umocowania, wzmianki o zawieszeniu członków organu, o ile przepis szczególny przewiduje zawieszenie członka organu.

W dziale 3 rejestru przedsiębiorców zamieszcza się następujące dane: przedmiot działalności według Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD), z tym że w przypadku oddziałów przedsiębiorców zagranicznych oraz głównych oddziałów zagranicznych zakładów ubezpieczeń określa się przedmiot działalności oddziału, wzmiankę o złożeniu rocznego sprawozdania finansowego z oznaczeniem daty jego złożenia, wzmiankę o złożeniu opinii biegłego rewidenta, jeżeli sprawozdanie podlegało obowiązkowi badania przez biegłego, na podstawie przepisów o rachunkowości, wzmiankę o złożeniu uchwały bądź postanowienia o zatwierdzeniu sprawozdania finansowego i podziale zysku lub pokryciu straty. W przypadku spółek z ograniczoną odpowiedzialnością, towarzystw ubezpieczeń wzajemnych, spółek akcyjnych oraz spółdzielni - wzmiankę o złożeniu sprawozdania z ich działalności, jeżeli przepisy o rachunkowości wymagają ich złożenia do sądu rejestrowego.

W dziale 4 rejestru przedsiębiorców zamieszcza się następujące dane: zaległości podatkowe i celne objęte egzekucją, jeżeli dochodzona należność nie została uiszczona w terminie 60 dni od daty wszczęcia egzekucji; datę wszczęcia egzekucji tych należności oraz wysokość pozostałych do wyegzekwowania kwot, datę i sposób zakończenia egzekucji, należności, do których poboru jest obowiązany

Zakład Ubezpieczeń Społecznych, objęte egzekucją, jeżeli dochodzona należność nie została uiszczona w terminie 60 dni od daty wszczęcia egzekucji; datę wszczęcia egzekucji tych należności oraz wysokość pozostałych do wyegzekwowania kwot, datę i sposób zakończenia egzekucji, oznaczenie wierzyciela podmiotu oraz jego wiarytelność, jeżeli posiada tytuł wykonawczy wystawiony przeciwko podmiotowi i nie został zaspokojony w ciągu 30 dni od daty wezwania do spełnienia świadczenia; w przypadku wiarytelności solidarnych ujawnieniu w rejestrze podlega jedynie wierzyciel wnoszący o dokonanie wpisu z zaznaczeniem, że jest to wiarytelność wynikająca z zobowiązania solidarnego, informacje o zabezpieczeniu majątku dłużnika w postępowaniu upadłościowym poprzez zawieszenie prowadzonych przeciwko niemu egzekucji, o oddaleniu wniosku o ogłoszenie upadłości z uwagi na fakt, że majątek niewypłacalnego dłużnika nie wystarcza na zaspokojenie kosztów postępowania, informacje o umorzeniu egzekucji sądowej lub administracyjnej prowadzonej przeciwko przedsiębiorcy, z uwagi na fakt, że z egzekucji nie uzyska się sumy wyższej od kosztów egzekucyjnych.

W dziale 5 rejestru przedsiębiorców zamieszcza się wzmiankę o powołaniu i odwołaniu kuratora. W dziale 6 rejestru przedsiębiorców zamieszcza się następujące dane: informacje o otwarciu i zakończeniu likwidacji, ustanowieniu zarządu i zarządu komisarycznego, dane o osobie likwidatora wraz ze sposobem reprezentacji, zarządcy oraz zarządcy komisarycznego, informację o rozwiązaniu lub unieważnieniu spółki, informacje o połączeniu z innymi podmiotami, podziale lub przekształceniu podmiotu w inny sposób, informację o wszczęciu postępowania naprawczego, o ogłoszeniu upadłości z określeniem sposobu prowadzenia postępowania i jego zmianach, o zakończeniu tych postępowań lub o uchyleniu układu, o osobie zarządcy przymusowego, syndyka, nadzorcy sądowego, zarządcy, zarządcy zagranicznego oraz o osobach powołanych w toku postępowania upadłościowego do reprezentowania upadłego (reprezentant upadłego lub przedstawiciel upadłego).

6. Rejestr stowarzyszeń, innych organizacji społecznych i zawodowych, fundacji oraz publicznych zakładów opieki zdrowotnej

Stowarzyszenia, inne organizacje społeczne i zawodowe, fundacje oraz publiczne zakłady opieki zdrowotnej podlegają obowiązkowi wpisu do rejestru stowarzyszeń, innych organizacji społecznych i zawodowych, fundacji oraz publicznych zakładów opieki zdrowotnej. Powyższe wpisy do rejestru nie podlegają obowiązkowi ogłoszenia w Monitorze Sądowym i Gospodarczym, z wyjątkiem wpisów dotyczących ujawnienia informacji związanych wyłącznie ze statusem organizacji pożytku publicznego.

Do rejestru stowarzyszeń, innych organizacji społecznych i zawodowych, fundacji oraz publicznych zakładów opieki zdrowotnej wpisuje się także organizacje pożytku publicznego, jeżeli nie mają, z innego tytułu, obowiązku dokonania wpisu do Krajowego Rejestru Sądowego. Z wpisem, o którym mowa powyżej, nie wiąże się nabycie osobowości prawnej przez taką organizację, a w dziale 1 rejestru stowarzyszeń, innych organizacji społecznych i zawodowych, fundacji oraz publicznych zakładów opieki zdrowotnej ujawnia się informację, że organizacja pożytku publicznego nie posiada osobowości prawnej. W przypadku gdy organizacja pożytku publicznego przestała spełniać wymagania określone w art. 20 lub 21 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, sąd rejestrowy z urzędu wykreśla ją z rejestru.

Jeżeli podmiot wpisany do rejestru, podejmuje działalność gospodarczą, podlega obowiązkowi wpisu także do rejestru przedsiębiorców, z wyjątkiem samodzielnego publicznego zakładu opieki zdrowotnej i kolumny transportu sanitarnego.

Przy rejestracji stowarzyszenia, związku zawodowego, organizacji pracodawców i innych organizacji społecznych i zawodowych w dziale 1 wpisuje się osoby wchodzące w skład komitetu założycielskiego, chyba że został powołany organ reprezentacji. Przy rejestracji stowarzyszeń, innych organizacji społecznych i zawodowych, fundacji, publicznych zakładów opieki zdrowotnej oraz kolumny transportu sanitarnego w dziale 1 wpisuje się organ sprawujący nadzór. Przy rejestracji podmiotu posiadającego status organizacji pożytku publicznego wpisuje się w dziale 1 zaznaczenie tej okoliczności, a w dziale 3 określenie przedmiotu jego działalności statutowej, z wyodrębnieniem działalności odpłatnej i nieodpłatnej, oraz wzmiankę o złożeniu rocznego sprawozdania z działalności. Przy rejestracji publicznych zakładów opieki zdrowotnej - w dziale 1 wpisuje się oznaczenie podmiotu, który utworzył publiczny zakład opieki zdrowotnej, a w dziale 2 - nazwisko i imiona kierownika tego zakładu i jego kwalifikacje oraz skład rady nadzorczej, jeżeli jest powołana. Minister Sprawiedliwości, w drodze rozporządzenia, określi szczegółowy sposób prowadzenia rejestru stowarzyszeń, innych organizacji społecznych i zawodowych, fundacji, publicznych zakładów opieki zdrowotnej oraz szczegółową treść wpisów w tym rejestrze.

7. Rejestr dłużników niewypłacalnych

Do rejestru dłużników niewypłacalnych wpisuje się z urzędu: osoby fizyczne wykonujące działalność gospodarczą, jeżeli ogłoszono ich upadłość lub jeżeli wniosek o ogłoszenie ich upadłości został prawomocnie oddalony z tego powodu, że majątek niewypłacalnego dłużnika nie wystarcza na zaspokojenie kosztów postępowania albo umorzono prowadzoną przeciwko nim egzekucję sądową lub administracyjną z uwagi na fakt, iż z egzekucji nie uzyska się sumy wyższej od kosztów egzekucyjnych, wspólników ponoszących odpowiedzialność całym swoim majątkiem za zobowiązania spółki, z wyłączeniem komandytariuszy w spółce komandytowej, jeżeli ogłoszono jej upadłość lub jeżeli wniosek o ogłoszenie jej upadłości został prawomocnie oddalony z tego powodu, że majątek niewypłacalnego dłużnika nie wystarcza na zaspokojenie kosztów postępowania albo umorzono prowadzoną przeciwko nim egzekucję sądową lub administracyjną z uwagi na fakt, że z egzekucji nie uzyska się sumy wyższej od kosztów egzekucyjnych, dłużników, którzy zostali zobowiązani do wyjawienia majątku w trybie przepisów Kodeksu postępowania cywilnego o postępowaniu egzekucyjnym, osoby, które przez sąd upadłościowy zostały pozbawione prawa prowadzenia działalności gospodarczej na własny rachunek oraz pełnienia funkcji członka rady nadzorczej, reprezentanta lub pełnomocnika w spółce handlowej, przedsiębiorstwie państwowym lub spółdzielni.

Na wniosek wierzyciela posiadającego tytuł wykonawczy wystawiony przeciwko osobie fizycznej wpisuje się do rejestru dłużników niewypłacalnych dłużnika, który w terminie 30 dni od daty wezwania do spełnienia świadczenia nie zapłacił należności stwierdzonej tytułem wykonawczym. W rejestrze dłużników niewypłacalnych zamieszcza się następujące dane: oznaczenie dłużnika, podstawę wpisu wraz z sygnaturą akt sprawy upadłościowej lub postępowania o wyjawienie majątku w trybie przepisów Kodeksu postępowania cywilnego o postępowaniu egzekucyjnym; w sprawach dłużników, którzy nie zaspokoiili wierzycieli - oznaczenie tytułu wykonawczego i wierzyciela oraz kwotę wiarytelności - w przypadku

wierzytelności pieniężnych lub opis wierzytelności - w przypadku wierzytelności niepieniężnych; w przypadku wierzytelności solidarnych ujawnieniu w rejestrze podlega jedynie wierzyciel wnoszący o dokonanie wpisu z zaznaczeniem, że jest to wierzytelność wynikająca z zobowiązania solidarnego, datę wpisu oraz datę złożenia wniosku o wpis, jeżeli wpisu dokonano na wniosek.

Wpisy w rejestrze dłużników niewypłacalnych nie podlegają obowiązkowi ogłoszenia w Monitorze Sądowym i Gospodarczym. Sąd rejestrowy z urzędu wykreśla wpisy z rejestru dłużników niewypłacalnych w razie uchylecia lub zmiany postanowienia, na którego podstawie wpisy były dokonane. Wpisy te nie podlegają ujawnieniu. Sąd rejestrowy z urzędu dokonuje wykreślenia wpisów, gdy uchylono orzeczenie o ogłoszeniu upadłości, albo na wniosek osoby wpisanej do rejestru dłużników niewypłacalnych, gdy tytuł wykonawczy, który stanowił podstawę wpisu, został prawomocnym orzeczeniem sądu pozbawiony wykonalności. Wpisy wykreślone w całości nie podlegają ujawnieniu.

Wpisy dokonane w rejestrze dłużników niewypłacalnych podlegają wykreśleniu z urzędu po upływie 10 lat od dokonania wpisu. Jeżeli w orzeczeniu sądu prowadzącego postępowanie upadłościowe został oznaczony krótszy termin zakazu, wykreślenie może nastąpić na wniosek dłużnika po upływie tego terminu. Wpisy wykreślone w całości nie podlegają ujawnieniu. Minister Sprawiedliwości określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowy sposób prowadzenia rejestru dłużników niewypłacalnych oraz szczegółową treść wpisów w tym rejestrze, uwzględniając konieczność zapewnienia kompletności i przejrzystości danych zawartych w rejestrze.

8. Samorządy gospodarcze

Samorząd gospodarczy reprezentuje środowiska przedsiębiorców i poprzez działania na rzecz przedsiębiorczości wspiera rozwój gospodarczy. Nie posiada uprawnień władczych w stosunku do przedsiębiorców w zakresie gospodarczy kraju. Sam wykonywanej przez nich działalności gospodarczej. Samorząd gospodarczy nie może podejmować działań ograniczających zakres wykonywanej przez przedsiębiorców działalności gospodarczej lub godzących w zasadę konkurencji. Samorząd gospodarczy działa poprzez organizacje przedsiębiorców, zwane dalej „organizacjami samorządu gospodarczego”. Organizacja samorządu gospodarczego nie może odmówić członkostwa przedsiębiorcy, który spełnia warunki określone w statucie tej organizacji. Ustrój samorządu gospodarczego, zadania i sposób jego tworzenia oraz tryb powoływania władz organizacji samorządu gospodarczego określa odrębna ustawa.

Rozdział VIII

OCHRONA ŚRODOWISKA

1. Podstawy prawne ochrony środowiska w Polsce

W zakresie ochrony środowiska w Polsce istnieją liczne uregulowania z tego zakresu, zarówno o randze ustawy jak i rozporządzeń. Tych ostatnich jest znacznie więcej. Najbardziej znaną ustawą jest ustawa z 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz.U.2001.62.627 z dnia 20 czerwca 2001 r.). Ponadto są ustawy takie jak: ustawa z 16 kwietnia 2004 roku o ochronie przyrody. (Dz. U.04.92.880 z dnia 30 kwietnia 2004 r.), ustawa z 18 lipca 2001 roku prawo wodne Dz. U. 2001.115.1229 z dnia 11 października 2001 r.), ustawa z 25 czerwca 2001 roku o organizmach genetycznie zmodyfikowanych, oraz ustawa ochrona przyrody i ustawa o odpadach. Liczne odniesienia dotyczące ochrony środowiska naturalnego znajdują się w takich ustawach jak chociażby prawo geologiczne i górnicze, służba cywilna, prawo łowieckie.

2. Ochrona środowiska naturalnego w Polsce

Podstawę prawną ochrony środowiska naturalnego w Polsce stanowi ustawa z 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz.U.2001.62.627 z dnia 20 czerwca 2001 r.). Ustawa ta określa zasady ochrony środowiska oraz warunki korzystania z jego zasobów, z uwzględnieniem wymagań zrównoważonego rozwoju, a w szczególności zasady ustalania: warunków ochrony zasobów środowiska, warunków wprowadzania substancji lub energii do środowiska, kosztów korzystania ze środowiska, udostępnianie informacji o środowisku i jego ochronie, udział społeczeństwa w postępowaniu w sprawie ochrony środowiska, obowiązki organów administracji, odpowiedzialność i sankcje.

Polityka ekologiczna państwa ma na celu stworzenie warunków niezbędnych do realizacji ochrony środowiska. Określa ona: cele ekologiczne, priorytety ekologiczne, rodzaj i harmonogram działań proekologicznych, środki niezbędne do osiągnięcia celów, w tym mechanizmy prawno-ekonomiczne i środki finansowe. Politykę ekologiczną państwa przyjmuje się na 4 lata, z tym że przewidziane w niej działania w perspektywie obejmują kolejne 4 lata. Politykę ekologiczną państwa uchwała Sejm na wniosek Rady Ministrów. Polityka ekologiczna państwa jest realizowana również przez zarząd województwa, powiatu i gminy. Projekty programów ochrony środowiska są opiniowane odpowiednio przez zarząd jednostki wyższego szczebla lub ministra właściwego do spraw środowiska. W miastach, w których funkcje organów powiatu sprawują organy gminy, program ochrony środowiska obejmuje działania powiatu i gminy.

2.1. Informacje o środowisku

Organy administracji są obowiązane udostępniać każdemu informacje o środowisku i jego ochronie, znajdujące się w ich posiadaniu. Udostępnieniu, podlegają: projekty polityk, strategii, planów lub programów, przed skierowaniem ich